

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. helmikuuta 2018
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2017/0332 (COD)

5846/18
ADD 2

ENV 59
SAN 50
CONSOM 24
CODEC 134

SAATE

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	1. helmikuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	SWD(2017) 448 final
Asia:	KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA <i>Oheisasiakirja</i> ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (uudelleenlaadittu)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2017) 448 final.

Liite: SWD(2017) 448 final

Bryssel 1.2.2018
SWD(2017) 448 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

ehdotukseen

**Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi
ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (uudelleenlaadittu)**

{COM(2017) 753 final} - {SWD(2017) 449 final} - {SWD(2017) 451 final}

Tiivistelmä
Vaikutusten arviointi tarkistetusta juomavesidirektiivistä 98/83/EY
A. Toimenpiteen tarve
Miksi? Mihin ongelmaan puututaan?
Turvallinen juomavesi on välttämätöntä kansanterveydelle ja hyvinvoinnille. Veden saastuminen tai veden puute aiheuttaa korkeita sosiaalisia ja taloudellisia kustannuksia. Direktiivin 98/83/EY REFIT-arvioinnissa, joka oli ensimmäisen eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Vesi on perusoikeus” seurantatoimi, vahvistettiin, että tämä direktiivi täyttää tarkoituksensa, joka on ihmisten terveyden suojeleminen hanaveden saastumisesta aiheutuville haitallisilta vaikutuksilta. Arvioinnissa, sidosryhmien kuulemisissa ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastelussa määritettiin viisi ongelma-aluetta: 1) vanhentuneet laatustandardit 2) vanhentunut lähestymistapa 3) joustavuus, joka liittyy juomaveden kanssa kosketuksiin joutuviin materiaaleihin ja joka luo esteitä sisämarkkinoille 4) avoimuuden puute, kuluttajien vaikeudet saada ajantasaista tietoa sekä monimutkainen raportointi 5) kansalaisaloitteen mukaan noin kahdella miljoonalla ihmisellä ei ole mahdollisuutta saada hanavettä.
Mihin aloitteella pyritään?
Aloitteen tavoitteena on nykyaikaistaa juomavesidirektiivi ja siten varmistaa korkealaatuisen juomaveden kestävä toimitus tuleviksi vuosikymmeniksi.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?
Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla yksin saavuttaa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua, sisämarkkinoiden esteiden poistamista, veden saatavuuden parantamista ja veden kestävä hallinnointia. Kansalaiset, jäsenvaltiot ja yritykset luottavat EU:n laajuisiin yhteisiin ja ajan tasalle saatettuihin juomaveden laatustandardeihin.
B. Ratkaisut
Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?
Vaikutusten arvioinnissa määritettyjen vaihtoehtojen perustella tarkasteltiin kahta toimenpidekokonaisuutta. Molempiin sisältyi 1) laajennettu ja päivitetty muuttujaluettelo; 2) riskiin perustuvan lähestymistavan edistäminen; 3) juomaveden kanssa kosketuksiin joutuviin tuotteisiin liittyvien sisämarkkinaesteiden poistaminen; 4) ”älykkäiden” tietojen toimittaminen kuluttajille ja kohdennetummat raportointivelvoitteet. Toiseen pakettiin kuuluu myös 5) juomaveden saatavuuden parantaminen ja edistäminen. Molemmat parhaaksi katsotut toimenpidekokonaisuudet vastaavat parhaiten aloitteen yleistä tavoitetta. Niissä hyödynnetään synergiaa laajennetun muuttujien luettelon ja riskiin perustuvan lähestymistavan täysimääräisen soveltamisen välillä. Näin saadaan mahdollisimman suuret terveyshyödyt ja vähennetään samalla kustannuksia. Toisessa paketissa käsitellään suoremmin ”veden saatavuutta”, joka tuotiin esiin eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa ”Vesi on perusoikeus”, mukaan lukien velvoite varmistaa turvallisen veden saatavuus heikoimmassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille.
Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?
Veden toimittajat ja viranomaiset pitivät tärkeänä laajempaa ja ajan tasalle saatettua muuttujien luetteloa sekä riskiin perustuvan lähestymistavan käyttöä. Toimiala, kuluttajat ja viranomaiset kannattivat vahvasti sisämarkkinaesteiden poistamista. Kuluttajat tukivat avoimuutta ja parempaa veden saatavuutta kaikille. Osa vesihuoltolaitoksista ei uskonut tarpeeseen lisätä pääsyä älykkäisiin tietoihin. Pullovesiteollisuus oli eri mieltä siitä, että pullotetun veden kulutusta käytetään osoittimenä kansalaisten luottamuksesta hanaveteen.
C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?
Molemmat parhaaksi katsotut toimenpidepaketit varmistaisivat korkealaatuisen juomaveden kestävä toimituksen. Riskiin perustuvan lähestymistavan käyttöönotto parantaisi yhdenmukaisuutta muiden politiikkojen, kuten vesipolitiikan puitedirektiivin, kanssa ja mahdollistaisi sen, että määritetään paremmin mahdolliset saastumislähteet, vähennetään riskejä ja keskitytään sen vuoksi paremmin käsittely- ja seurantatoimiin. Molemmilla paketeilla vähennettäisiin niiden 20 miljoonan ihmisten määrää, jotka tällä hetkellä altistuvat terveysriskille EU:ssa, 4,7–4,1 miljoonalla. Lisäksi vähennettäisiin mahdollisia pitkän aikavälin marginaalisia vaikutuksia ja niihin liittyviä terveyskustannuksia. Suurempi veden toimitusta koskeva avoimuus voisi johtaa siihen, että kuluttajat kannustavat veden toimittajia varmistamaan palvelujen resurssitehokkuuden. Luottamus hanaveteen parantuisi, mikä lisäisi myönteisiä sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia: pulloveden kulutus vähenisi noin 17 prosentilla (verrattuna vuoteen 2015), mikä vähentäisi kasvihuonekaasupäästöjä ja muovirooskaa.

Raportointitapaakka vähenisi, kun komissiolle olisi toimitettava ainoastaan keskeisiä tietoja (ylitykset, häiriötapaukset).
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?
Tämänhetkiset juomavesialan vuosittaiset kustannukset ovat 46,3 miljardia euroa, ja tämän odotetaan nousevan 47,9 miljardiin euroon vuonna 2050. Turvallisemman juomavesitoimituksen merkittävistä positiivisista terveyshyödyistä aiheutuu kohtuullisia lisäkustannuksia. Toimenpidekokonaisuuksissa arvioitu perustamiskustannusten lisänsä on 5,9 –7,3 miljardia euroa ¹ . Työllisyys vesihuollon alalla lisääntyisi 17 000 – 26 000 kokoaikaiseksi muutetulla (FTE) työntekijällä mutta perusskenaariossa se vähentyisi 9 000 kokoaikaisella työntekijällä. Kustannukset siirrettäisiin suurimmaksi osaksi kuluttajille, mutta EU:n rahoituksella tai kansallisilla toimilla voitaisiin vähentää tätä vaikutusta. Mitä tulee kohtuuhintaisuuteen, toimenpidepaketit lisäävät hieman vesipalveluista aiheutuvia kotitalouksien kustannuksia 0,73 prosentista 0,75–0,76 prosenttiin kotitalouksien keskitulosta. Keskimääräisten kustannusten kotitaloutta kohti arvioitiin vuonna 2015 olevan 229 euroa, ja tämä nousisi 7,90–10,40 eurolla vuodessa. Koska jäsenvaltioilla on tässä harkintavaltaa (esim. tuet), tosiasialliset kustannukset olisivat todennäköisesti pienemmät. Lisäksi pulloitetun veden kulutuksen vähentyminen voi auttaa kotitalouksia kompensoimaan kustannuksia noin 600 miljoonalla eurolla.
Mitkä ovat vaikutukset suuriin yrityksiin sekä pk- ja mikroyrityksiin?
Vaikutukset kohdistuisivat eniten veden toimittajiin. Ero pienten ja suurten veden toimittajien välillä säilytetään ja sitä tarkennetaan. Pienet veden toimittajat hyötyvät erityisesti riskiin perustuvan lähestymistavan yksinkertaistetuista ja vaihteellisesta täytäntöönpanosta. Yleisesti kaikki muutokset tuovat mukanaan lisää työpaikkoja. Toimenpiteellä on myönteisiä vaikutuksia pk-yrityksille käsittely- ja analyysialalla (välilliset työllisyysvaikutukset voivat olla jopa 1 000 työpaikkaa). Vaikka pullovesiteollisuuteen saattaa kohdistua pieniä kielteisiä vaikutuksia, tuotteita ja materiaaleja valmistavalla alalla odotetaan myönteisiä vaikutuksia pk-yrityksiin, markkinoille pääsyyn ja innovointiin. Myönteisiä vaikutuksia odotetaan myös tieto- ja viestintätekniikan alalla.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Hyvin täytäntöönpannun, voimassa olevan lainsäädännön nykyaikaistamisella on vähäisiä vaikutuksia jäsenvaltioiden talousarvioihin ja hallintoihin. Viranomaisiin kohdistuvat tärkeimmät vaikutukset liittyvät hallinnollisen taakan pienentymiseen, kun raportointi yksinkertaistuu (-0,35 miljoonaa euroa toimintakustannuksissa). Jäsenvaltioiden on saatettava säädös osaksi kansallista lainsäädäntöä. Ne voivat laatia kansallisia riskinarviointisuunnitelmia ja/tai ohjeita ja koulutusta.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
Sisämarkkinoiden esteiden vähentämisestä saatavat vuosittaiset kustannussäästöt arvioidaan 669 miljoonaksi euroksi, mutta nämä säästöt voivat tarkoittaa menetyksiä joidenkin kansallisten tuotehyväksyntäelinten kannalta. Toiseen toimenpidepakettiin kuuluvilla säännöksillä edistetään veden parempaa saatavuutta (kestävän kehityksen tavoite 6).
D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?
Komissio tekee direktiivistä arvioinnin viimeistään 12 vuoden kuluttua siitä, kun se saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Uudelleentarkastelua koskevat säännökset, joiden perusteella mukautetaan säännöllisesti tekniset liitteet tieteen kehitykseen, säilytetään.

¹ Vuosittaisten toimintakustannusten eroa näiden kahden toimenpidepaketin erolla pidetään vähäisenä.